

Handläggare
Mårthen Mirza
kulturchef

Skrivelse (L) Stadshallen som scen för Lunds stadsorkester

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att godkänna upprättad tjänsteskrivelse och därmed anse skrivelsen besvarad.

Sammanfattning

I en skrivelse från Fabian Zäll (L) föreslås att förvaltningen ska få i uppdrag att utreda vilka förutsättningar som krävs för att Stadsorkestern ska kunna använda Stadshallen för sina konserter. I tjänsteskrivelsen redogörs för de förutsättningar som råder och vilka kostnader som är förknippade med att hålla konserter i Stadshallen. Förvaltningens uppfattning är att Stadsorkesterns huvudsakliga hemvist även framöver ska vara Folkparken, men att en pågående översyn av syfte och uppdrag för Lunds Stadsorkester kan motivera konserter och verksamhet även på andra platser givet att det kan finansieras. Då tjänsteskrivelsen redogör för de omständigheter som efterfrågas i skrivelsen föreslås att nämnden beslutar att anse skrivelsen besvarad.

Underlag för beslutet

- KU tjänsteskrivelse 2023-06-16 Stadshallen som scen för Lunds stadsorkester (denna skrivelse)
- Skrivelse (L) Stadsorkestern

Ärendet

Bakgrund

En skrivelse har inkommit från Fabian Zäll (L) angående Stadshallen som scen för Lunds stadsorkester. I skrivelsen framhåller han att det är betydligt bättre för Lunds musikliv om stadsorkesterns konserter kan

genomföras i Stadshallen och föreslår nämnden besluta att uppdra åt kultur- och fritidsförvaltningen att utreda vilka förutsättningar som krävs för att Stadsorkestern ska kunna använda Stadshallen för sina konserter.

Stadshallen stängde för renovering 2018. Innan renoveringen var det kultur- och fritidsförvaltningen som stod för den dagliga driften i Stadshallen. Framför allt nyttjades huset för Kulturskolan som använde lokalerna för repetitioner och konserter med flera orkestrar och ensembler, för dansundervisning och för flera publika uppspel och konserter. Stadshallen fungerade också som sessionsal för kommunfullmäktige, nyttjades för arrangemang under Sommarlund, Vinterlund, Litteralund och Kulturnatten och nyttjades av kulturaktörer och föreningar i Lund för olika typer av publika arrangemang, mässor och tillställningar.

Efter en teknisk inventering av Stadshallen 2014 konstaterades att byggnaden och dess installationer behövde renoveras. Under 2016-2017 hölls dialogmöten med bland annat folkvalda och allmänheten. Den 17 maj 2017 fastställde kommunstyrelsen konceptet "Från finrum till vardagsrum" som utgångspunkt för den framtida renoveringen, och den 1 november samma år beslutade kommunstyrelsen om målbilden att "Stadshallen ska vara del i en levande demokratisk mötesplats i en attraktiv stadskärna med kultur i fokus och vara värdeskapande i Lunds tillväxt". Strax därefter inleds även arbetet med att upphandla en operatör för den framtida driften.

Som konsertscen och hemvist för Lunds Stadsorkester har Stadshallen haft en given plats sedan invigningen 1968. Men inte utan utmaningar. Att scenen redan från början var för liten för fullstor orkester skapade provisoriska lösningar med utbyggnader, och den ovanliga rumsformen med hög takhöjd i relation till salens storlek har tvingat fram ett ständigt experimenterande för att få till bästa möjliga ljudbild. Orkestrarnas repetitionstider upplevdes också som blockerande och gjorde det svårt att nyttja huset maximalt när Lund växte och behovet av tillgång till scenen ökade.

Stadshallen öppnade igen för allmänheten i december 2022. Förutom att huset genomgått en totalrenovering har även driftformen, och därmed verksamheten, i huset förändrats. Genom en koncessionsupphandling har en operatör upphandlats för att stå för den dagliga bemanningen, driften och programläggningen. Kultur- och fritidsförvaltningen har därmed ingen fast position i huset och bemannar inte längre med några medarbetare. Ett nyttjanderättsavtal

har tecknats mellan operatören och kultur- och fritidsförvaltningen. Avtalet innebär att förvaltningen åtar sig att hyra lokaler i Stadshallen vid ett visst antal tillfällen, bland annat för kommunfullmäktiges möten. Utöver lokalhyran som regleras i nyttjanderättsavtalet tillkommer kostnader för teknik, bemanning och produktionskostnader vid varje nyttjande av lokalerna. En revidering av nyttjanderättsavtalet beslutades av kultur- och fritidsnämnden den 25 maj 2023 för att ge bättre förutsättningar för att nyttja lokalerna för kulturarrangemang under 2024. Merparten av innehållet och arrangemangen i Stadshallen kommer dock även framöver att bokas och arrangeras av operatören.

I ombyggnationen av Stadshallen har hög prioritet givits åt möjligheterna för huset att vara attraktivt för uthyrning och fungera för många olika sorters arrangemang. Prioriterat har också varit att möta de krav som funnits från kommunfullmäktige på hur en sessionssal behöver vara utrustad och utformad. Resultatet är en scen som är 37 kvadratmeter mindre än före ombyggnad. Liksom tidigare saknar scenen separat ingång, och den är inte optimerad för att lasta av och på stora instrument. Den nya driftformen innebär också att inga ytor i huset disponeras av kultur- och fritidsförvaltningen, varför förvaring av utrustning och instrument skulle kräva en långtidshyra av ytor som annars ställs till förfogande för verksamhet.

För att tillgodose Kulturskolans lokalbehov när Stadshallen stängde för renovering gjordes en satsning på Edmanska huset i Folkparken på Väster i Lund. Huset kompletterades med tio paviljonger för undervisning i dans och drama och rotundan byggdes om för att kunna fungera som en modern konsertsal. Den 14 november 2019 beslutade kultur- och fritidsnämnden att ett nytt stadsdelsbibliotek skulle öppna på Folkparken. Under åren 2018-2022 har Folkparken stadigt etablerat sig som en kulturell mötesplats. Den har varit hemvist för Lunds Stadsorkester, uppskattad plats för undervisning och uppvisningar i Kulturskolan och en arrangemangsplats för allt från barnföreställningar och dans till konserter, opera och teater.

Lunds Stadsorkester har funnits sedan 1965 och är nu en del av Kulturskolan Lund. Femton lärare vid Kulturskolan har orkesterspel som en del av sin tjänstgöring. Övriga i orkestern är fritidsmusiker, musiklärare vid andra musikskolor, musikhögskolestuderande och professionella musiker. Under ett spelår genomför Lunds Stadsorkester fyra konsertproduktioner, två på hösten och två på våren. Vid två av konsertproduktionerna ges även matinékonsert under samma helg med temainnehåll knutet till skolans undervisning. Det finns inga aktuella beskrivningar av Stadsorkesterns syfte och mål som kommunal

verksamhet som tydliggör dess uppdrag i relation till Kulturskolans verksamhet. Kulturskolechefen har i uppdrag att se över detta, och har under våren 2023 haft inledande dialoger med orkesterns medlemmar, vänföreningen Lunds Stadsorkesters vänner och de övriga anställda som arbetar med orkesterns verksamhet.

Föredragning

Sedan Stadshallen öppnade har frågan om Lunds Stadsorkesters hemvist aktualiserats. Från flera håll har det uttryckts en önskan om att LSO ska komma tillbaka till Stadshallen. För att förstå vad det innebär behöver frågan delas upp i minst två delar.

Med nuvarande driftform och användning av Stadshallen är det inte rimligt att ta Stadshallens lokaler i anspråk som repetitionslokaler för LSO. Folkparken fungerar mycket bra för repetitioner, lokalerna har en direkt koppling till Kulturskolans övriga verksamheter och det är enkelt att förvara instrument och utrustning där. Det är svårt att se hur det skulle gynna vare sig orkesterns verksamhet eller Lunds kulturliv att repetitionerna ägde rum i just Stadshallen. Däremot skulle en fast repetitionstid innebära att många andra arrangemang och bokningar i Stadshallen som riktar sig mot allmänheten inte kan äga rum. Det skulle också innebära en avsevärd kostnad, både för lokalhyran och för förvaring.

Att däremot hålla konserter med LSO i Stadshallen är fullt möjligt. Det går att besluta att alla konserter med LSO ska hållas i Stadshallen, eller att enstaka konserter ska hållas där. För att möjliggöra konsert med full orkester behöver scenen tillfälligt byggas ut med podier, flygel behöver flyttas och stämmas och en del annan utrustning och möblemang behöver transporteras till lokalen. Merkostnaden för en konsert i Stadshallen jämfört med att vara i Folkparken beräknas till ungefär 60 000 kr per konserttillfälle, exklusive lokalhyra. Lokalhyran är inkluderad i nyttjanderättsavtalet, men utgör ändå en kostnad på cirka 40 000 kr. Om lokalen inte används för konserter med LSO kan den nyttjas för andra kulturarrangemang, och behöver därför värderas utifrån detta.

Kostnaden kan betraktas som en generell beräkning på vad det kostar för LSO att ge konsert på annan plats än i Folkparken, och går därmed även att applicera vid resonemang om andra potentiella platser där det vore roligt att få uppleva LSO, som kommande Science Village Hall i Brunnsberg, amfiteatern på Sankt Hans Backar eller i Magle konserthus.

Genom konstnärliga anpassningar eller inskränkningar för orkestern kan kostnaden för externa konserter reduceras något. Exempelvis går det att anpassa repertoaren så att inte flygel krävs, eller framföra verk som inte kräver full orkester. Detta är lättare att tänka sig vid en lösning som innebär att merparten av konserterna även framöver ges i Folkparken, men att enstaka konserter ges i Stadshallen eller på annan plats och då anpassas något efter rådande förhållanden.

Kultur- och fritidsförvaltningens uppfattning är att nuvarande lokaler i Folkparken fungerar bra både för repetitioner och konserter med Lunds Stadsorkester. Det pågår ett utvecklingsarbete tillsammans med berörda förvaltningar för att utveckla platsen ytterligare avseende skyltning, belysning, parkeringsmöjligheter och utomhusmiljö. Kulturskolans kärnuppdrag är att bedriva kulturundervisning för barn och unga i Lund. Att lägga ytterligare 240 000 kr per år på Stadsorkesterns konserter för att de ska kunna hållas i Stadshallen ses inte som prioriterat när det finns en väl fungerande lokal som tjänar ändamålet väl.

När arbetet med att se över och formulera Stadsorkesterns syfte och mål är slutfört bör detta resultera i en handlingsplan för orkesterns verksamhet. Utan att föregripa det arbetet skulle en sådan plan exempelvis kunna innehålla förslag på hur orkestern ska nå ut till ny publik, hur orkestern ska bidra till att öka intresset för barn och unga att spela klassisk musik eller hur LSO ska bidra till utvecklingen av Lunds kulturliv i stort. Med en sådan plan blir det också lättare att ställa kostnaden för olika insatser i relation till den effekt de förväntas leverera. Det kan handla om insatser för marknadsföring, för utveckling av repertoar och arbetssätt eller för att genomföra fler konserter eller konserter på andra platser.

Förvaltningen anser därmed att Folkparken även framöver ska vara den utgångspunkt för LSO där repetitioner sker och där konserter i huvudsak ges, men att en framtida utvecklingsplan för LSO kan hålla öppet för att konserter även kan ges på andra platser och att orkesterns uppdrag såväl som organisering kan komma att förändras för att svara mot övergripande målsättningar.

Då ovanstående resonemang besvarar de frågor som lyfts i skrivelsen anses ingen ytterligare utredning vara nödvändig, och nämnden föreslås därför anse skrivelsen besvarad.

Beredning

Ärendet har beretts av kultur- och fritidsförvaltningen.

Barnets bästa

Lunds stadsorkester är en del av Kulturskolan, vars primära målgrupp är barn och unga. I beredningen har hänsyn tagits till Kulturskolans övergripande uppdrag med barnets bästa i fokus.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Mårten Hafström
kultur- och fritidsdirektör

Mårthen Mirza
kulturchef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kulturchef

För kännedom:
Kulturskolechef